

SYLABUS KURZU

(Pre školský rok 2018-2019)

Kód predmetu B-VOBde008/16 B-NJKde002/17	Kurz E S T E T I K A	Hodiny týždenne 2	Kredity 4 6	Prerekvizity Žiadne Ukončenie S
Vyučujúci Prof. PhDr. Erich Mistrik, CSc.		Katedra Katedra etickej a občianskej výchovy		

Kontakt:

Moskovská ul. 3, miestnosť č. 211, tel: 02/50222-319

www.erichmistik.sk erich@erichmistik.sk mistik2@uniba.sk

Anotácia:

Predmet vedie študentov k chápaniu zmyslu umenia. Ukazuje rôzne podoby súčasného umenia a s pomocou analýzy umeleckého diela rozvíja uvedomené a kritické estetické vnímanie. Rozvíja chápanie procesov prebiehajúcich v súčasnej kultúre.

Hodiny budú prebiehať individuálnymi konzultáciami.

Poznámka k priebehu výučby

Výučba denných študentov všetkých študijných programov v zimnom semestri AR 2018/19 sa bude realizovať kombinovanou metódou.

Kombinovaná metóda výučby znamená striedanie prezenčnej a dištančnej metódy výučby. Prezenčná metóda výučby bude realizovaná priamou účasťou študentov na výučbe podľa rozvrhu. Dištančná metóda výučby bude realizovaná najmä na základe komunikácie vyučujúcich so študentmi elektronickou formou (napr. prostredníctvom univerzitného e-learningového prostredia moodle na moodle.uniba.sk, e-mailovou komunikáciou) a konzultáciami s vyučujúcimi v priestoroch, ktoré sú pridelené katedrám.

Absencia študentov počas prezenčnej výučby sa bude tolerovať len z vážnych zdravotných dôvodov, ktoré študent musí dokladovať lekársym potvrdením.

Ciele:

Rozvoj poznania:

- O hraniciach a povahe umenia, gýča, populárnej kultúry, masovej kultúry.
- O funkciách umeleckého diela a umenia.
- O súčasných procesoch v kultúre.

Rozvoj schopností a zručností:

- Schopnosť uvedomeného a kritického estetického vnímania.
- Schopnosť interpretovať súčasné procesy v kultúre.

Preberané okruhy tém:

- a. Zmysel umenia. Umenie, gýč, brak, ne-umenie. Hranice umenia.
- b. Umelecké dielo. Štruktúra umeleckého diela. Priebeh estetického vnímania.
- c. Kultúrna tradícia, súčasná kultúra.

Úlohy študentov a ich hodnotenie:

Tvorba portfólia o vybranom umeleckom diele

Úlohou študentov bude vytvoriť v priebehu semestra portfólio (dokumentáciu) k vybranému umeleckému dielu (dielo si vyberie študent podľa svojho záujmu).

Portfólio môžu študenti vytvoriť v akejkoľvek forme: v tlačenej, v elektronickej (kombinácia textových, hudobných a obrazových dokumentov, videí, a pod., ako webstránku, ako instagramové konto a pod.

Portfólio **môže obsahovať** rôzny dokumentačný materiál, ktorý osvetľuje umelecké dielo z viacerých hľadísk: novinové výstrižky, adresy stránok z internetu, fakty zo života umelca, vlastné reflexie, kritiky, reprodukcie, grafy, tabuľky, exaktné analýzy a zobrazenia, prípadové štúdie, záznamy rozhovorov, zoznam literatúry o problematike, vlastná reflexia problematiky a pod. Dôležité je, aby portfólio obsahovalo **dokumenty dôležité pre pochopenie** diela a jeho miesta v kultúre, **nie akékoľvek** dokumenty.

Študent má úplnú voľbu v tom, aký materiál si vyberie. Nemusí materiál vytvárať sám, portfólio nie je totožné s písomnou prácou ani referátom. Študent musí materiál zbierať. Dôležité je, aby bol materiál **usporiadaný v štruktúrovanej** podobe. Cieľom je, aby portfólio prezentovalo umelecké dielo komplexne a aby poskytlo dôkazy, že študent porozumel súvislostiam diela

Portfólio musí obsahovať:

Dokumenty o **troch okruhoch** + zoznam prameňov:

- **Kultúrno-historické** (externé) súvislosti umeleckého diela.
- **Kompozičná** alebo **významová** analýza samotného umeleckého diela.
- **Vzťah** umeleckého diela **k študentovi** = vlastná reflexia diela študentom/študentkou.
- Na záver – **zoznam** využitých **prameňov**.

Priebežné hodnotenie: .....max 40 bodov

Po polovici semestra (termín si dohodneme):

- a) Definitívne zvolené umelecké dielo, ktorého sa bude portfólio týkať.
- b) Vytvorená základná štruktúra portfólia. Nemusia byť dopracované detaily, ani nemusia byť všetky časti naplnené, ale bude vytvorená základná štruktúra budúceho portfólia.

Záverečné hodnotenie:.....max 60 bodov

Kompletné portfólio. Rozsah – individuálne podľa povahy problematiky.

Klasifikácia:

- A (100-95 bodov) získa študent, ktorého portfólio bude budované systematicky, obsiahne mnohostrannosť umeleckého diela a študent prejaví originálny prístup.
- B (94-90 bodov) získa študent, ktorého portfólio síce bude budované systematicky, ale zameria sa len na najbežnejšie zdroje a prístupy k problematike.
- C (89-85 bodov) získa študent, ktorého portfólio bude preukazovať znaky nesystematického a náhodného zhrnutia materiálov.
- D (84-80 bodov) získa študent vtedy, ak portfólio bude len povrchným náhľadom na umelecké dielo.
- E (79-70 bodov) získa študent vtedy, ak bude portfólio obsahovať niekoľko závažnejších vecných nedostatkov – napríklad študent zoskupí dokumenty, ktoré nesúvisia s vybraným umeleckým dielom, alebo zhrnie náhodne zozbierané dokumenty bez systému, alebo nevedie žiadne odkazy na využité pramene.
- Fx (menej ako 70 bodov) získa študent vtedy, ak sa študent obmedzí len na vyjadrenie svojich pocitov a na pramene, ktoré získa náhodným výberom z vyhľadávača, prípadne bude umelecké dielo charakterizované úplne chybné a nedostatočne, alebo portfólio nebude zoskupené podľa povahy umeleckého diela.

Uvedené úlohy platia aj pre **študentov**, ktorí strávia semester na **zahraničnom študijnom pobyte**.

Hlavná literatúra

(Neuvádzam tu umelecko-historickú literatúru, pretože jej výber závisí od konkrétneho umeleckého diela, ktoré bude predmetom portfólia.)

- BARTHES, R.: *Mytologie*. Praha : Dokořán, 2004. ISBN 80-86569-73-X
- BENJAMIN, W.: Umelecké dielo v epoche svojej technickej reprodukovateľnosti. In: Benjamin, W.: *Iluminácie*. Bratislava : Kalligram, 1999. ISBN 80-7149-248-5
- BOURDIEU, P.: *Pravidla umění. Vznik a struktura literárního pole*. Brno : Host, 2010. ISBN 978-80-7294-364-7
- BOURRIAUD, N.: *Postprodukce*. b.m. : Tranzit, 2004. ISBN 80-903452-0-4
- ECO, U.: *Dějiny krásy*. Praha : Argo, 2005. ISBN 80-7203-677-7
- ECO, U.: *Dějiny ošklivosti*. Praha : Argo, 2007. ISBN 978-80-7203-893-0
- FREELANDOVÁ, C.: *Teorie umění*. Praha : Dokořán. ISBN 978-80-7363-164-2
- GABLIKOVÁ, S.: *Selhalá moderna?* Olomouc : Votobia, 1995. ISBN 80-85885-20-4
- CHVÁTÍK, K.: *Strukturální estetika*. Praha : Victoria Publishing, 1994. ISBN 80-85865-03-3
- KULKA, T.: *Umění a kýč*. Praha : Torst, 1994. ISBN 80-85639-17-3
- MISTRÍK, E.: *Vstup do umenia*. Nitra : Enigma Jr., 1994. ISBN 80-85471-18-3. Online. 10. 9. 2018. <http://erichmistrík.sk/knihy/vstup.pdf>
- MOKREJŠ, A.: *Umění: a k čemu?* Praha : Triton, 2002. ISBN 80-7254-194-3
- PECHLIVANOS, M. – RIEGER, S. – STRUCK, W. – WEITZ, M.: *Úvod do literární vědy*. Praha : Hermann & Synové, 1999 (bez ISBN)
- SCRUTON, R.: *Průvodce inteligentního člověka po moderní kultuře*. Praha : Academia, 2002. ISBN 80-200-1076-9
- VANĚK, J.: *Estetika myslenia a tela*. Bratislava : Iris, 1999. ISBN 80-88778-80-8
- VÁROSS, M.: *Od tvorivosti k tvorbe*. Bratislava : Tatran, 1989. ISBN 80-222-0023-9
- VIRILIO, P.: *Stroj videnia*. Bratislava : Slovenský filmový ústav, 2002. ISBN 80-85187-31-0
- WELSCH, W.: *Estetické myslenie*. Bratislava : Archa, 1999. ISBN 80-7115-063-0
- ZAHRÁDKA, P.: *Vysoké versus populární umění*. Olomouc : Periplum, 2009. ISBN 788-80-86624-48-8
- ZUSKA, V.: *Estetika*. Praha : Triton, 2001. ISBN 80-7254-194-3

Všeobecné příručky

- Estetika na přelomu milénia*. P. Záhradka (ed.) Brno : Barrister & Principal, 2010. ISBN 978-80-87474-11-2
- MISTRÍK, E.: *Estetický slovník*. Bratislava : Album, 2013. ISBN 978-80-971533-4-2 Online. 10. 9. 2018 www.estetickyslovník.sk
- Kritické pojmy dejín umenia*. Nelson, R. S., Shiff, R. (ed.). Bratislava : Centrum súčasného umenia, Slovart, 2004. ISBN 80-7145-978-X
- PERNIOLA, M.: *Estetika 20. století*. Praha : Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0213-X
- PLESNÍK, L. A KOL.: *Tezaurus estetických výrazových kvalit*. Nitra : UKF, 2008. ISBN 978-80-8094-250-9
- SOURIAU, É.: *Encyklopedie estetiky*. Praha : Victoria publishing, 1994. ISBN 80-85605-8-X

Neodporúčam používať

- BROŽÍK, V. A KOL.: *Estetika socialistickej spoločnosti*. Bratislava : Pravda, 1982 (bez ISBN)
- GRAHAM, G.: *Filosofie umění*. Barrister & Principal, 1997. ISBN 80-85947-53-6
- ŠIMUNEK, E.: *Estetika a všeobecná teória umenia*. Bratislava : Obzor, 1976 (bez ISBN)